

WEENEN, den 25. November.

De volgende twee brieven uit Alexandria, welke wij zoo even over Triest ontvangen hebben, bevestigen het bericht van het uitloopen der vereenigde Egyptisch-Konstantinopolitaansche vloot uit de haven aldaar; hetwelk op den 17. en 18. October (niet op den 15. zoo als eerst gezegd was) heeft plaats gehad.

Alexandria, den 17. October 1825. Dezen morgen is de vloot van den Kapudan-pacha en het grootste gedeelte der Egyptische vloot onder zee gegaan; den geheelen dag liepen er vaartuigen uit; morgen zullen de overigen volgen. Al de vaartuigen verzamelen zich op eenigen afstand van de haven, om de vaart naar Morea te ondernemen. Men weet nog niet waar zij zal landen; sommigen denken in de nabijheid van Missolonghi, om deze plaats, door medewerking der zeemagt, eindelijk tot overgave te dwingen. Ik voor mij twijfel echter hieraan, en geloof eerder, dat zij bij Navarino het anker zal werpen.

Van den 18. October. Gisteren van den vroegen morgen tot den avond zijn bijna alle vaartuigen der Turksch-Egyptische vloot en verscheidene transportschepen uit onze oude haven in zee gestoken. Dezen morgen volgde het overige van de vloot, alsmede de transportvaartuigen. De expeditie bestaat uit de volgende schepen; 1 ontfaeld lijn-schip; 20 fregatten en korvetten; 45 brikken en goeletten; 1 stoomvaartuig, met 3 stukken, te Londen voor den pacha van Egypte aangekocht en met Engelschen bemand; 10 branders, die hier vervaardigd zijn, en 70 transportschepen.

Deze talrijke, van alle benoodigdheden rijkelijk voorziene vloot, staat geheel onder het bevel van den kapudan-pacha; onder hem staan de kapudan-beg, de patona-beg en den reala-beg (eerste, tweede en derde admiraal der vloot), en *Moharreni-beg*, gouverneur van Alexandria, schoonvader van den pacha; bevelhebber der Egyptische vloot. De eender-gouverneur van deze plaats, *Bitul-aga*, bevindt zich mede aan boord van een der vaartuigen.

De landingstroepen, aan boord dezer expeditie, bestaan uit 8500 man, wel geoesende infanterie, en 900 man ruitery, te zamen 9400 man, welke het leger van *Ibrahim-pacha* zullen versterken. Wanneer men de artillerie, trein, enz. hier nog bij rekent, dan bedraagt het geheel der ingesohsepte landingstroepen 10,000 man.

Onder de bovengemelde oorlogsvaartuigen bevinden zich ook 12 of 13 Barbarische schepen.

PARYS, den 1. December.

De generaal *Foij*, lid van de kamer der afgevaardigden, is aan eene ontsteking van het hart overleden. Gisteren is zijn lijk ter aarde besteld. Eene ontzaggelijke menigte was uit alle wijken van Parijs toegevloeid, om de begrafenis bij te wonen. Desniettegenstaande bleef er eene eerbiedige stilte heerschen, en op het gelaat van ontelbaren was te lezen hoe diep het verlies van dezen vurigen en welsprekenden vedediger en voorstander van 's lands vrijheden en waarachtige belangen gevoeld werd. Van de woning des generaal is de lijkstoet naar de *St. Jans kerk* gegaan. Aldaar hebben de godsdienst-plegtigheden plaats gehad. De kerk was te klein om alle bijwoners te bevatten. De meesten bleven buiten dezelve. Van de vijf kinderen des generaal, waren er drie bij de geboden tegenwoordig, alsmede een aantal pairs van Frankrijk, maarschallken, afgevaardigden en militairen van allerlei rang. Van de kerk ging men naar het kerkhof van *La Chaise*. De kist was niet in de kerk, maar werd bij afwisseling door jonge heden gedragen, die zich met ijver daartoe vrijwillig aanboden. De vier rippen van het rouwkleed werden door den hertog van *Ghoiseul*, den generaal *Miollis*, en de heeren *Mechin* en *Casimir Perier*, leden van de kamer der afgevaardigden, gedragen. Bij het graf, om hetwelk de drie kinderen en de vrienden van den generaal *Foij* geschaard waren, deed de heer *Casimir Perier* eene treffende lijkrede. Aan het slot daarvan herhaalden alle tegenwoordigen met den redenaar: » *Eere, en wijze ere zij den generaal Foij!* » Nog drie andere lijkredenen zijn er gehouden, de eene door den generaal *Miollis*, namens de armee, door den heer *Mechin*, namens zijne deputatie, en door den heer *Ter-nant*, namens den koophandel. De heer *Benjamin Constant* was tegenwoordig; doch kon de door hem opgestelde redevoering niet uitspreken. De heer *Rojer-Collard*, die daags te voren de begrafenis van zijn broeder had bijgewoond, wilde ook die van zijn vriend, den generaal *Foij*, bijwonen; doch zijne krachten begaven hem, en hij was genoodzaakt onder weg in een huis in te gaan.

In het 4. arrondissement waren alle winkels gesloten. Eene lange rij rouwzagens en particuliere rijtuigen volgden de lijkbaar. Men heeft onder dezelve opgemerkt eene koets van den hertog van *Orleans*, met eenen adjudant van den prins. Men begroot het getal menschen, die tot het kerkhof zijn medegegaan, op honderd duizend, terwijl bij de aankomst van den stoet reeds eene groote menigte zich aldaar be-

vend. Meer dan zestig duizend menschen hebben niet op het kerkhof kunnen komen.

Er zijn inschrijvingen geopend, om voor den generaal *Foij* een grafteeken op te rigten, en tevens aan zijn familie eene der natie waardige grafteeken te bieden.

Volgens berichten uit Madrid, van den 22. September, is de koning van Spanje aldaar van het Escorial aangekomen. De koninklijke raad heeft de behoeften van der staat te voorzien, en de hertog van *Infantado*, besturend minister, ten zelfde einde, eene som van 4 miljoen reelen. De heer *Zea Bermudes*, die voor den hertog van *Infantado* heeft moeten wijken, is benoemd tot ambassadeur bij het hof van Saksen. De hertog van *Infantado* houdt zich, zegt men, bezig met een plan om den staatsraad en den raad van Castilie te hervormen.

Men heeft berichten uit Rio-Janeiro (Brazilie) tot den 5. October. Men dacht, dat de wetgevende vergadering den 1. December, verjaardag der krooning van Hunne Keiz. M.M., zou geopend worden. Omtrent de troons-opvolging in Portugal verneemt men, dat bij een afzonderlijk traktaat bepaald is, dat de keizer van Brazilie voor hem en zijne erven afziet van de kroon van Portugal. Dienvolgens is de infant don *Miguel*, tweede zoon van den koning, thans te beschouwen als kroonprins van Portugal. — Frankrijk, dacht men te Rio-Janeiro, dat een handels-traktaat met Brazilie zocht aantegaan.

Mengelwerk.

WET VAN 20 MILLIOENEN, TEN BEHOEVE VAN NEERLANDS-INDIEN.

Onder de ja 1815, toen s' Konings gevolmagtigden zich naar *Batavia* begaven, vooruit te zijne gebeurtenissen, zullen zeker weinigen onzer landgenooten gerangschikt hebben, de dezer dagen voorgestelde wet, waarbij na tien jaren onafgebroken vrede, een crediet van 20 miljoen Nederlandsch Courant moet worden geopend, ten einde de achterstanden te dekken, welke in de geldmiddelen onzer Oost-Indische bezittingen zijn ontstaan. Wij voor ons ten minsten (die ons echter in het geheel niet voor laten staan, om eenigen staatkundigen voorzeggingsgeest te bezitten) wij waren, als buiten ons zelve, van verwondering, toen in het afgelopen voorjaar de eerste doffe mare dezer onverwachte gebeurtenis, ons in de ooren klonk, en konden ons, niet tegenstaande de zich van alle kanten vermeerderende bevestigingen dezer tijding, van derzelve waarheid (ten minsten in die uitgestrektheid, als het openbaar gerucht dezelve voorstelde) niet overtuigen, tot dat de noodlottige zinsuede, in s' Konings aanspraak, bij de opening der Staten-Generaal, welke, even, als eene vlek in de zon, het schitterend tafereel van ons volksgeluk verdnisterde, ons den laatsten grond tot twijfel benam. Wij hadden nu de volkomene zekerheid, dat de administratie onzer kolonien niet zonder grove gebreken gebleven was, en dat de buitengewone rampspoeden, waar men mede had te worstelen gehad, zulke groote inspanningen van krachten hadden noodzakelijk gemaakt, dat door de samenwerking dezer beide oorzaken, de toekomst onzer Oost-Indische bezittingen niet alleen niet voldoende waren geweest, om de uitgaven te bestrijken, maar dat zelfs het daardoor jaarlijks aangroeiend deficit zeer aanmerkelijk, althans iets minder was moest, dan het volgens de nu voorgedragene wet blijkt te belooopen.

Doordrongen van de hooge noodzakelijkheid, om zelfs met zware opofferingen onze Oost-Indische bezittingen te behouden, dachten wij reeds niet meer aan de mogelijkheid, dat de daadzaken, waarop het voorstel dezer wet rustte, nog aan eenigen twijfel onderhevig konden zijn, en hoopten slechts, dat de Staten-Generaal niet mogten aarzelen, om Zijne Majesteit het verlangde crediet te openen, toen ons eenige dagen, na het bekend worden van dit voorstel van wet, een boekje in handen viel, dat onze op dit punt reeds gevestigde gedachten zoodanig aan het wankelen bragt, dat wij den indruk, dien hetzelfde op ons gemaakt heeft, met geene woorden beschrijven kunnen. De titel van hetzelfde is: *De ernstige beschouwing van de mogelijke gevolgen der Nederlandsche Handel-Maatschappij, in eenen brief van ... aan zijnen Correspondent, te Antwerpen, wederlegd, voor zooveel aangaat de aantijgingen, daarin voorkomende, tegen het Oost-Indisch Bestuur, te Leeuwarden bij G. T. N. SURINGAR 1825.* Dit boekje bevat vele wetenswaardige zaken, door iemand ter nedergesteld, die voor zijne taak volkomen berekend, en tevens op eene meer dan gewone wijze, met het in de *Oost-Indien* sedert 1816 voorgevallene, bekend is, zoo zelfs, dat het ons niet onwaarschijnlijk voorkomt, gelijk de inleiding zulks schijnt aan te duiden, dat de schrijver of in de *Oost-Indien* zelve te huis behoort, en aldaar een gewichtig ambt bekleedt, of althans aan zeer goede bronnen gepnt heeft. Dan

het een ons onder de menigvuldige hoogst belangrijke daaddeelen, en van handel en zeevaart gewigtige wenken, met toepassing op ons tegenwoordig onderwerp bijzonder getroffen heeft, is bovenal de in nauwkeurige sommen uitgedrukte berekening, dat op den 1. Januarij 1823 (dus na den kampstrijd voor Palembang) het Indisch Bestuur niet alleen geen deficit, maar zelfs eene vrije en onbelaste bezitting van f 6,488,800 had voortgebracht! Ons bestek laat ons niet toe in bijzonderheden te treden, omtrent de verschillende sommen, welke in deze berekening voorkomen, en welker ruim vier bladzijden van pag. 68 tot 82 beslaan; genoeg zij het onzen lezers, die geen list moeten gevoelen, om zich dit lezingwaardig werkje zelve aan te schaffen, hier mede te deelen, dat, volgens deze voorloopige balans, de baten van het Gouvernement-Generaal van Nederlandsch Indiën, van Mei 1816 tot Januarij 1823, beloopt eene somma van . . . . . f 15,437,100. —

Terwijl daarentegen de lasten over datzelfde tijdvak slechts bedragen . . . . . - 13,209,600. —

Maakt het resultaat der meerdere inkomsten dan uitgaven, op dat tijdstip, zijn zoude een voordeelig slot van f 2,227,500. —

Waarom, dan, om de bovengenoemde som van f 6,488,800 — daar te stellen, gevoegd worden de kapitalen tot het bouwen of aankopen van vaste eigendommen bestemd, waarvan de waarde nog aanwezig is en gewaardeerd op . . . . . - 4,261,300. —

Maakt het voornoemde batig slot. . . . . f 6,488,800. —

Meermalen hebben wij, aan de hand van onzen hooggeachten correspondent KAREL VAN HOOGENDOORN, de groote rekeningen van onze huishouding van maat wagen en ten duideljksten ondervonden, dat, om zich een juist denkbeeld van den gang eener zoodanige administratie te maken, men meer dan de financiële kennis van een eenvoudige huisvader noodig heeft; dan wij zijn ten uitersten benieuwd, hoe onze groote financiers deze uiteenloopende resultaten van een batig overschot van f 6,488,800 — en een deficit van ongeveer f 20,000,000 — zullen weten uit elkander te cijferen; het valt zeer ligt te zeggen, dat de berekening, in dit boekje voorkomende, *inofficieel* is; doch, wanneer het waar is, hetgeen de schrijver in eene noot, op pag. 57, zegt, dat deze toestand van de financiën in Indiën niet geheim gehouden wordt, maar algemeen bekend is, dan zoude dezelve een *half officieel* karakter aannemen, althans wel der verificatie waardig zijn. — Dan genoeg, om onze lezers, en vooral onze Landsvaders, wanneer zij in een verloren oogenblik ons dagblad niet hunne inzage verwaardigen, op het hoog belang van dit boekje bij het bediscutieren dezer wet opmerkzaam te maken. — Hoe gaarne zouden wij bij deze gelegenheid den grijsen Staatsman, dien wij zoo even met eerbied noemden, dit onderwerp met zijne gewone duidelijkheid hooren uit elkander zetten, en de bezwaren, die de vergelijking dezer beide berekeningen oplevert, of oplossen, of ter afwijzing der wet aandringen! — Dan hij kan immers ook door een geschrift ten goede werken, en zouden wij hem bij een zoo belangrijk, en met zijne lievelingsstudien strookend onderwerp, zich zwijgen? — Neen! hij zal zijne vroegere ambgenooten voorlichten, gansch Nederland wacht zulks van hem.

In de Bataviasche Courant leest men het volgende, onder de rubriek Mengelingen.

Eenigen tijd geleden heeft Ued. wel in de Courant willen plaatsen eenige aanteekeningen, die ik als Nederlander vermeend heb te mogen maken, op het voorkomende in de Singapore Chronicle van den 14. October II, No. 15, over de uitlegging van een gedeelte van het traktaat, dat het voortduren jaars tuschen HH. MM. de Koningen van Groot-Brittannië en de Nederlanden gesloten. En daar er in de Singapore Chronicle van den 12. Mei II, No. 6, onder het hoofddeel Dutch Affairs wederom eenige redeneringen voorkomen, betrekking hebbende tot de gevolgen van dat traktaat, voor de handelsbelangen van beide Natien in deze gewesten, zoo mede eene opsomming van daadzaken, thans in verband staande, zoo neem ik de vrijheid Ued. te verzoeken, eene plaats in Ued. Courant te willen geven aan de volgende aanteekeningen, die ik vermeen ook op het in de yermelde Chronicle voorkomende te kunnen en te mogen maken.

Ik ben het niet den schrijver volkomen eens, dat door eene algemeene wet of tarief op de inkomende en uitgaande regten, val de voordeelen, welke in de commerciële schikkingen van het traktaat schijnbaar aan Groot-Brittannië gegeven zijn, geheel vernietigd kunnen worden. Ware het anders, zouden wij ook volkomen de lijdende partij zijn; ten minste voor zoo verre betreft de belangen van de Nederlandsche werktuigen, de scheepvaart, en andere daarmede in verband staande zaken van nijverheid; want het bedraaft geen willoopig betoog, dat Engeland, door deszelfs aanzienlijke kapitalen, groote ondernemingsgeest, en uitgestrekt debiet, overal, waar politieke invloed gelden kan, over het algemeen de voortbrengelen van deszelfs werktuigkundige nijverheid tegen mindere prijzen tevereen kan dan Nederland, en meer andere Europeische landen; en dat, naar mate het veld van vertier voor Engeland palter wordt, de prijzen, die deszelfs fabrieken moeten bedingen, minder, en die van andere landen hooger worden. Sommige staatshuishoudkundigen willen, wel is waar, beweren, dat geen land meer ontvangen kan dan hetzelfde middelen heeft te betalen, en dat, zoo hetzelfde een zekere tak van nijverheid niet kan uitoefenen, de kapitalen en handen, die daartoe bestemd worden, eene andere bestemming krijgen, en op eene andere wijze werkzaam worden. Zulks mag waar zijn, en na verloop

van tijd van zich het kwaad herstellen; dan dit is zeker, dat de geheele huishouding van eene Natie daardoor een gevoeligen schok ondergaat; de ondervinding van latere tijden heeft zulks bevestigd en tevens doen zien. Ja, Engeland heeft er het voorbeeld van gegeven, dat een regt in eene industriële aangelegenheid tracht te behouden, hetgeen hij heeft verkregen.

Nederland heeft thans ook een groot gedeelte van deszelfs kapitaal in werktuigkundige nijverheid besteed, en de invloed, die de voortgang daarvan heeft op het bestaan en den werking van een gedeelte der bevolking, is reeds gevestigd. Daarvan op eens af te zien, kan nimmer de bedoeling geweest zijn van Z. M. den Koning.

De schrijver schijnt dit ook te beseffen, immers hij zegt (sprekende van de verschillende wijze, waarop in de twee respectieve havens der beide natien in Indië, de bepalingen van het traktaat werken zullen): » dat de vermeerdering van het debiet van lakens en wollen goederen » eene zaak is, welke het Nederlandsch Gouvernement zoo na aan het » hart ligt.»

En hoe zoude de gewenschte zaak bevorderd worden, indien, zoo als de schrijver zegt, uit hoofde dat Nederlandsche wollen en katoenen goederen te Calcutta zullen kunnen worden ingevoerd tegen 6 pCt. die zelfde Engelsche waren op Java ook tot 6½ inkomende regten zouden kunnen worden ingebragt.

Wanneer het traktaat op die wijze konde worden uitgelegd, en dit er een gevolg van ware, zouden wij voor altoos afstand gedaan hebben van het debiet van Nederlandsche lijnwaten en wollen goederen beoosten de Kaap de Goede Hoop.

Ik wil gaarne gelooven, dat het zeer aangenaam zijn zal aan de Nederlandsche fabrikanten, om te vernemen, dat zij katoenen en wollen goederen in Britsch-Indië zullen kunnen invoeren tot 6 pCt. inkomende regten, dan, als zij daarbij zullen moeten hooren, dat Britsche manufacturen van allerlei aard, ook aan geene hoogere regten op onze bezittingen onderworpen zijn, zal die gunstige verklaring van het traktaat van de Britsche zijde, merklijk van hare waarde verliezen.

Van de verschillende wijze, waarop het traktaat te Calcutta en Batavia werken zal, sprekende, maakt de schrijver een vergelijk tusschen de inkomende regten op de jenever te Calcutta, als het belangrijkste artikel van den Nederlandschen handel op Indië, en die op de stapel-artikelen van Britsche katoenen en wollen goederen te Batavia.

Het eerstgemelde, zegt hij, alhoewel een accijsbaar object, zal in het geheel slechts aan 20 pCt. regten onderworpen zijn, terwijl integendeel, na het sluiten van het traktaat, de regten op de lijnwaten en wollen goederen verhoogd zijn van 12 tot 25 pCt. in een geval, en van 12 tot 35 pCt. in een ander geval.

Ik geloof, dat de schrijver, bij een zoo belangrijk onderwerp, wat digter punt van vergelijk had kunnen nemen, dan Hollandische jenever met Engelsche lijnwaten, om de billijkheid van het al of niet verhoogen van regten te beoordeelen. In alle gevallen zoude het kiescher geweest zijn en minder stootende voor den Nederlandschen handelaar, indien hij een ander Nederlandsch product had genoemd dan jenever, waarvan, door alle natien, in Calcutta jaarlijks voor 30,000 reep en wordt ingevoerd, en op Java nauwelijks voor f 50,000.

Indien echter jenever het punt van vergelijk moet zijn, zoo is het waarschijnlijk voor den Nederlandschen brander en voor den consument van jenever in Indië, de Europeanen, om het even, of zij daar op 20 pCt. of 10 pCt. regten betalen, ook hebben de laatstgenoemden zich wel moeten getroosten, Bataviasche arak te drinken, bezwaard met 50½ inkomende regten.

(Het Vervolg hierna.)

V R Y M E T S E L A R Y.

Het berigt, door sommige Dagbladen medegedeeld, omtrent de belangrijke bijeenkomst van Vrijmetzelaars, welke op Zaterdag den 25. November 1825, in 'e Gravenhage, heeft plaats gehad, is, dunkt ons zoodanig belangrijk, dat ook oningewijden daarbij wel een oogenblik mogen stilstaan. Wij lezen daarin immers, dat de Grootmeester-Naamgael dezer Broederschap, 's Konings tweede zoon, de te regt geliefde Prins FREDERIK der Nederlanden, zich op nieuw heeft doen kennen als een voorstander van algemeene verlichting en beschaving, en bij daarvan, bij de plegtige bijeenkomst dier Broeders, trefsende ken gegeven heeft. Na is het wel geen wonder, dat een telg uit 't edele Oranje-Huis, een zoon van den Vorst, op wien landzaten vreemdelingen, als op den wijsten der Koningen, eerbiedig staren, voorstander van verlichting en beschaving is; en men zoude ons niet keerd verstaan, wanneer men begreep, dat wij hierin iets bevreesd zagen; doch belangrijk is het, dat in het tegenwoordig tijdsgewort de zoon der verlichting, naar het oordeel van vele Grooten der de verblindende stralen schiet, welkeer nadeelige uitwerking op de der troonen en volkeren behoort te worden afgeweerd, een Koning zoon in het midden eener talrijke vergadering optreedt, en daar, dubbelzinnig de leer huldigt, dat algemeene verspreiding van verlichting en beschaving de eenige weg is, die tot volks- en menschenleidt. Men moge hier tegen inbrengen, dat, hetgeen in den kring een geheim genootschap gezegd is, geene kracht naar buiten uitgaat, en alleen voor de verzamelde Broeders een waarborg der gezindte van hunnen voorganger oplevert. De tijden zijn voorbij, waarop wat deze geheimzinnige orde betrof, met een digten sluier bedekt, dierzelfer hoofddoel, ter bevordering van algemeen menschengeluk, ten minsten hier, aan geenen twijfel onderhevig, en de mededeeling openbare Dagbladen van het verhandelde in die plegtige bijeenkomst

levert, daar zij noodzakelijk door een medelid moet gedaan zijn, het voldingend bewijs op, dat men zelfs niet langer voor de wereld verbergen wil, dat aan de bevordering van algemeen menschen-geluk, door het voorstaan van verlichting en beschaving, in de bijeenkomsten dezer Broeders, gearbeid wordt. Uit dit oogpunt beschouwden wij dadelijk dit berigt, en oordeelden het van belang, onze Lezers daarop opmerkzaam te maken.

De hoogst gewigtige gevolgtrekkingen nu, die wij meenen uit dit berigt te kunnen afleiden, zijn de volgende:

1°. Dat, hoezeer de algemeene verspreiding van verlichting en beschaving, door zeer vele godsdienstige en staatkundige dweepers afgekeurd, door zeer vele baatzuchtige en bekrompene menschen, als een verderfelijken invloed op den geest der lagere standen uitoefenende, en door sommige Vorsten, als de rust hunner volkeren en troonen bedreigende, afgeschilderd en te keer gegaan wordt, desniettemin staande ons Konings-Huis de innerlijke overtuiging blijft voeden, dat stilstand op den weg van beschaving en verlichting teruggang, en teruggang een ongeluk is, hetwelk ons met rassche schreden in de naauw vergetene eeuwen der Barbaarsheid terugvoert;

2°. Dat het onzen edelen Konings-stam niet voldoende is, deze overtuiging te voeden, niet voldoende, om daarvan dagelijks de doorslaandste bewijzen te geven, maar dat dezelve niet schroomt daarvan openlijk, ten aanhooren der gansche wereld, de ondubbelzinnige geloofsbelijdenis af te leggen; want, dat het door den geliefden Prins FREDERIK verklaarde mede de gezindheid zijnes Koninklijken Vaders en Broeders is, zal wel voor geen Nederlander een betoog behoeven;

3°. Dat, niettegenstaande Geestelijke Opperhoofden hunne afgestompte aanbliksems tegen de Vrijmetselarij slingeren, niettegenstaande wereldlijke Vorsten schavotten en brandstapels tegen derzelver leden doen oprigten, de zoon van Neerlands vrijzinnigen Koning, bij voortdoring, het erkende Opperhoofd eener inrigting blijft, welke elders, als gevaarlijk voor de rust der Staten, te vuur en te zwaard vervolgd wordt;

4°. Dat, welke verguttigde zwadder rusteloze lasterjongen ook tegen deze orde blijven uitspuwen, het voor Nederlands Volk en alle Volkeren der aarde bewezen is, dat dezelve goede zeden acht, deugd waardeert, verlichting bevordert, beschaving verspreidt, volksgeluk voorstaat, menschengeluk bedoelt, in een woord, rein en edel is; en, eindelijk:

5°. Dat, hoezeer de Koning der Nederlanden niet onder die groote Monarchen behoort, die zich de leiding en regeling van het werelddeel, dat wij bewonen, aangematigd hebben, hoezeer banden des bloeds en aanverwantschap hem aan sommige dezer Vorsten verbinden; hoezeer zijn kleiner rijk door de rijken van andersdenkenden begrensd en ingesloten is, hij desniettemin staande, op de liefde zijner volkeren vertrouwende, niet schroomt, om, op het voorbeeld van het magtige Albion, eene opene, vrije, echt liberale, en met den geest der eeuw strookende staatkunde te volgen, zich duidelijk en onbewimpeld als den voorstander van volkverlichting en algemeene beschaving te verklaren, en dus den eenigen weg in te slaan, die Nederland, welks grondwetten op duur verkregene vrijheid rusten, waardig is, en hetzelve tot voorvaderlijken voorspoed terugbrengen kan.

God zegene den Koning en zijnen edelen stam, en doe Nederland met vernieuwden lusten bloeijen!

V I S I T A T I E N.

Toen wij in ons No. 142 eene plaats inruimden aan het stuk, ten titel hebbende: *Bijdragen tot de Kunst van Calangeren*, deden wij zulks, om dat het daarin vermelde vooral onder die ergerlijke en voor het algemeen welzijn hoogst schadelijke bedrijven behoort te worden gerangschikt, welke verdienen te worden openbaar gemaakt, en welke, helaas, in den tegenwoordigen tijd maar al te menigvuldig zijn. Wij gelooven nogtans, dat die gebeurtenis, over het algemeen, niet zoover de verontwaardiging onzer lezers zal hebben gaande gemaakt, als wel hunne lachspieren in beweging gebracht, daar dezelve, om den aard der zaak en om de handelende personen, iets belagcheliks had, waardoor andere gevoelens grootendeels werden verdrongen.

Over het geheel genomen, zoude het met de bedoelingen van ons Mengelwerk strijdig zijn, om alle daden van de Ambtenaren der administratie, welke berisping verdienen, hier te vermelden. En wij durven het beweren, dat wij ons steeds bepaalden tot zoodanige bijzonderheden, welke meer opzettelijk de algemeene aandacht schenen te verdienen.

En van dat beginsel uitgaande, vinden wij genoezamen grond, ook nu weder eene daadzaak mede te deelen, welke, kort geleden, in deze omstreken is voorgevallen, en welke van de vorige, inzonderheid, zoo wij meenen, daarin zal verschillen, dat verontwaardiging het heerschend gevoel zal zijn, hetwelk door die vermelding kan geboren worden.

Bij de voorgaande gebeurtenis kon de wijze van voordragt medewerken, om de belangstelling gaande te maken; hier echter is het genoeg, het voorgevallene eenvoudig te verhalen, om bij iederen weldenkenden den wensch te doen geboren worden, dat dergelijke schandelijke voorvallen ernstig worden bestraft, en dat de administratie der belastingen daartegen krachtadige maatregelen neme, hetgeen ook niet dan wenschelijk kan zijn voor die baier ambtenaren, welke zich van hunnen plicht weten te kwijten, zonder de ingezetenen te kwellen, en zonder de eerbaarheid en goede zeden te schenden.

En man en vrouw van het Pruisische grondgebied zich herwaarts begevende, moesten het kantoor te B. passeren. De vrouw was zwanger en droeg uitwendig de bliken, van in hare zwangerschap reeds vrij verre gevorderd te zijn. Haar man was toevallig achter gebleven, en dit gaf aanleiding, dat zij het kantoor reeds genaderd was, voor en al eer hij zich bij haar bevond. Al aanstonds werd zij door de Comitiessen aangehouden, die beweerden, dat zij smokkelwaren bij zich had, en dat zij haar wilden visiteren. De vrouw, zich van geenerlei kwaad bewust, betuigde hare onschuld, verzekerde plegtig, dat zij zwanger was, en dat daaraan alleen hare meer dan gewone dikte was toe te schrijven; terwijl zij uit eerbaarheid weigerde, zich aan eene visitatie te onderwerpen. Niets echter mocht baten, en reeds maakten de ambtenaren een begin, om op eene allezins onbeschofte wijze tot die visitatie over te gaan, toen haar echtgenoot kwam toeschieten, en de Comitiessen bedreigde, hen den hals te zullen breken, wanneer zij niet afleten.

Nu werden man en vrouw gedwongen, om zich met hen naar Z. .... te begeven, en daar werd de vrouw genoodzaakt, om zich door vroedvrouwen en andere personen te laten visiteren, of zij werkelijk zwanger was; terwijl zij ook daar op eene onhensche wijze werd bejegend.

Uit dat onderzoek gebleken zijnde, dat hare opgave waarheid bevatte, gaf men hun, na aanmerkelijk ophoud, de vrijheid, om hunnen weg te vervolgen.

Dan hierbij bleef het niet. De ambtenaren hadden de onbeschaamtheid, tegen deze menschen proces-verbaal op te maken, dat zij zich zouden hebben schuldig gemaakt aan wederspannigheid tegen de ambtenaren, in de uitoefening hunner functien; terwijl zij eenigen tijd daarna werden opgeroepen, om over het gebeurde te komen transigereen.

Door godden raad ingelicht, werd die oproeping beantwoord met de bedreiging, van eene klage, wegens het gebeurde, te zullen inleveren, wanneer de administratie de zaak niet liet rusten en van alle actie wilde afzien. Wat verder daarontrent gebeurde, is ons onbekend; doch wij meenen, dat die bedreiging de gewenschte gevolgen heeft mogen hebben.

Bij ons is echter de bedenking opgerezen, of eene dergelijke schennis der eerbaarheid met stilzwijgen zal worden voorbijgegaan? Of de Justitie het zich niet ten plicht zal rekenen, naar dit voorval gestrenge nasporingen in het werk te stellen, ook zonder aansigte der beledigde partijen?

Aan den Uitgever der Arnhemse Courant.

Heb dank, Mijnheer! voor de zoo gereede plaatsing in uwe Courant van mijn ingezonden berigt, betreffende de huisvrouw van G. PIERERSMIT, die, binnen 4½ jaren, tweemaal tweelingen, en kort daarna zelfs drielingen ter wereld bragt; doch een uur daarna bezweek (vermoedelijk met nog een vierde ongeboren kind), met achterlating van een verleggen echtgenoot en zes hulpbehoevende kinderen! (*Zie Arnhemse Courant van 15 Nov. jl., No. 136.*) Dank, in 't bijzonder, voor uw dienstvaardig aanbod, ten behoeve der kinderen, bij mijn berigt gevoegd. Dat hetzelve niet vruchteloos is geweest, verblift mij te meer, daar ik dat huisgezin van nabij ken, en met deszelfs treurig lot bijzonder begaan ben. G. PIERERSMIT en AALTJEN HEYENK (beiden uit Laren) heb ik jaren lang in de Godsdienst onderwezen, tot leden der gemeente aangenomen, en, op 29 April 1821, kerkelijk in den echt verbonden, benevens nog drie andere paren (allen insgelijks mijne leerlingen), bij gelegenheid eener plegtige bevestiging van een aantal leden; en onmiddellijk vóór de bediening des H. Avondmaals, hetwelk de ingezegende terstond mede gebruikten. Bovendien was ik meermalen getuige van de kinderlijke liefde en het voorbeeldig geduld, waarmede AALTJEN HEYENK hare bejaarde moeder, vooral in eene langdurige ziekte, bijstond. Geen wonder derhalve, dat de tijding van het ontzettend ongeval mij bijzonder tref, en, na een nauwkeurig onderzoek, tot de openbaarmaking van hetzelve drong! Trouwens, ik werd zelve ooggetuige van zeer aandoenlijke omstandigheden. De 70jarige moeder der overledene kraamvrouw vond ik hier, omringd van een viertal zeer jonge kleinkinderen, waarvan de eene heeft aan haren eenigen zoon, bij wien zij inwoont, toebehoort, en de andere heeft, van de overledene dochter, daags te voren, mede in hare enge woning was overgebracht. Van de laatstgenoemden zag ik er een van bijna twee jaren, hetwelk, hoevel overigens gezond, zoo zwak is in de beentjes, dat het denkelijk nooit zal kunnen gaan noch staan. Met aandoening zag ik zelfs dit kind zijne toontjes in den mond steken, om daaraan te zuigen.

De bezige, maar bedrukte grootmoeder, welke de drievoudige verlossing en het sterven harer eenige dochter bijgewoond had, en over dat verlies natuurlijk bitter bedroefd was, verhaalde mij nauwkeurig al het voorgevallene, onder anderen ook dit, dat de dochter, vóór de drievoudige verlossing, meermalen had gezegd: »Moeder! ik geloof vast in deze kraam te zullen bezwijken; en als dit gebeurt, zorg dan toch, bid ik u, inzonderheid voor dat sukkel-kind!»

Ten gevolge van dat overlijden zijn (gelijk reeds gemeld is) de drie jongstgeborene kinderen, door de Diakonie van *Markelo*, aan vreemden besteed, en de drie vroegere door de wederzijdsche familie overgenomen, en wel in dezer voege, dat de eenige zuster van den weduwnaar, en de eenige broeder van de overledene kraamvrouw, ieder een kind (*gratis*) voor hunne rekening genomen hebben, en dat het sukkel-kind, mede ten huize van den laatstgenoemden, die zijne moeder bij zich heeft, zal worden opgekweekt voor een matig kostgeld, dewijl hun die dubbele last anders veel te zwaar valt.

Maar van waar moeten die penningen komen? De schraalbedeelde en reeds met drie kinderen belaste Diakonie van *Markelo*, heeft zich, hoor ik, volstrekt onvermogen verklaard tot verdere ondersteuning; en die van *Laren* mag men kwalijk met een vreemden last bezwaren. Kortom, er schiet geen ander middel over, dan de geringe opbrengst van den onlangs verkochten inboedel, na aftrek der schuld, te besteden tot onderhoud van dat kind. Maar deze opbrengst kan daartoe niet lang strekken. En als dat geld verteerd is, en het kind in het leven blijft, wat dan? — Daarenboven raakt de ongelukkige vader (die de bezuinigde overwinst van zijne 25jarige dienst in de huishouding gestoken, doch grootendeels verloren heeft) op die wijze van alles af. — Het ontbreekt hem reeds dadelijk aan de noodige kleeding en aan penningen voor den aankoop van een koebeest of ettelijke schape, ten behoeve van de hoerendienst, welke hij, ofschoon reeds 43 jaren oud, met Mei aanvaarden zal. (Hier in den ontrek verdient de boerenknecht weinig gereed geld, maar eene zoogenaamde *toebate*, waaronder behoort het vrije voeder voor een beest of ettelijke schape, welke hij dan telkens met voordeel zoekt te verkoopen).

Dit van nabij wetende, vond ik mij gedrongen, om eenige menschenvrienden, te *Zutphen*, daarover aan te spreken, en had het innig genoege, dezer dagen, aldaar f 28:85, benevens twee schape, en uit *Nijmegen* f 3, ten behoeve van den ongelukkigen man en zijne herwaarts gebragte kinderen, te ontvangen.

Het zou mij zeer verbliften, als er nog meerdere liefdegiften mogten volgen, en daaruit een spaarpotje kon worden daargesteld, deels tot onderhoud van het meergenoemd sukkel-kind, deels tot ondersteuning van den vader; vooral in geval van ziekte, enz., deels, eindelijk, ter goedmaking der kleeding en schoolbehoeften voor de beide andere kinderen, en mitsdien ter verlichting der met derzelver onderhoud zich belast hebbede huisgezinnen.

Gelief van dezen brief zoodanig gebruik te maken, als UEd. diensig oordeelt. Met nogmalige dankbetuiging, voor uwe betoonde dienstvaardigheid, en door UEd. tevens aan de milde gevers, voor hunne edelmoedige bijdragen, heb ik de eer te zijn,

MYNHEER!

UEd. wederkeerig Dienstvaardige Dienaar,
J. G. C. KALCKROFF,
den 2 December 1825. *Predikant.*

De ondergeteekende blijft zich gaarne voortdurend belasten met de bezorging der liefdegaven voor de bovengenoemde ongelukkigen.

Thans erkent hij dankbaar, nader voor die hulpbehoefden te hebben ontvangen: Van den Heer H. te Arnhem f 1. Van eenen onbekenden f 5. — Te zamen f 6.

Arnhem, den 5. December 1825.

C. A. THIEME.

Voor de moederloze drieling - kindertjes van *Genrit Piepersmit*, alle nog gezond en voorspoedig groeiende, ontvangen van *Vriend Ballot*, Predikant te Wesepe, op zijne liefderijke vermaning, door leden zijner Gemeente bijeengebragt, f 18:75. Nog van een Vriend uit Delden f 5:25. — Te zamen f 24.

Wordende voor deze gifte vriendelijk bedankt.

H. W. STROINK,
Predikant.

Markelo, den 28. November 1825.

De Speciale Commissie te Arnhem, ter inzameling van een fonds voor de Grieken, heeft met dankzegging ontvangen:

Van eenen onbekenden te Arnhem f 5. Van den Heer P. aan het adres van den ondergeteekenden, een coupon, No. 49348, f 22:50. Van den Heer v. E., voor de zaak der Menschheid ter ondersteuning der dappere Grieken, f 10. Van eenen onbekenden, ten huize van den ondergeteekenden, f 1:50. Van N. N. te Arnhem, f 10. Van de Heeren *Eugenholz* en *Barenbrugh*, te Doetinchem, door Hun Eerw. van eenige weldenkenden aldaar ontvangen, f 115. Van een Lid uit de Grootte Societeit te Arnhem f 5. — Te zamen f 169.

Arnhem, den 5. December 1825.

VAN LEEUWEN, *Thes.*

ARNHEM, den 6. December.

Het water is hoog in den Rijn aan de paal:

Den 5. Dec. 4 El 4 Palm 5 Duim; gewassen 0 D. gevallen 0 D
Den 6. dito. 4 El 8 Palm 5 Duim; gewassen 40 D. gevallen 0 D

**BURGEMEESTER en WETHOUDE-
REN** der Stad *Arnhem* maken bij dezen aan een iegelijk daarbij belanghebbende bekend, dat van heden, den 19. October 1825, tot en met den 31. December aanstaande, dagelijks, van des morgens tien, tot des nademiddags twee uren, Zonen Feestdagen uitgezonderd, op dezer Stads Secretarie ter visie ligt, eene Berekening voor de Aflossing van de **RECEPISSEN**, beneden 50 Guldens, namens de Stad afgegeven aan de Berechtigden in een algemeen Receptis van Geldersche Schadevergoeding; wordende de belanghebbenden uitgenoodigd, om de bezwaren, welke zij mochten vermoenen daartegen te hebben, voor of op den 31. December aanstaande aan Burgemeester en Wethouders schriftelijk in te dienen, zultende degenen, welke zich dienaangaande niet zullen hebben geadresseerd, gehouden worden den voorgestelden voet van aflossing te hebben goedgekeurd, terwijl de voorschreven Receptissen vervolgens op den 2. Januarij 1826, en volgende dagen, zullen worden afgelost, ten Kantore van den Stedelijken Ontvanger, en op dezelve na dien tijd geene Rente meer uit de Stedelijke Kas zal worden betaald.

A D V E R T E N T I E.

**BURGEMEESTER en WETHOUDE-
REN** der Stad *Zutphen* zullen, op Maandag den 12. December 1825, des middags ten 12 ure, op het Raadhuis in het openbaar aanbesteden:

Het in orde brengen van zeker Huis, op de Nieuwstad bij de Korenmolens gelegen, tot een **SCHOOLHUIS** en **WONING** voor den Onderwijzer,

Volgens Bestek en Conditiën acht dagen te voren, uitgenomen Zondag, ter Stads Secretarie ter visie ligende.

Gedaan ten Raadhuis, den 24. November 1825.

Burgemeester en Wethouders voorn.,

P. J. SWAVING.

Ter ordonnantie van dezelve,

J. A. VAN HASSELT.

Secretaris.

Wordt geadverteerd, dat op het aan Z. M. den Koning gepresenteerd Rekwest door **COENRAAD KOELS**, gepatenteerd Winkelier, wonende te Arnhem, ten einde te obtineren prolongatie van de surcheance van betaling, procedures en executien, aan hem bij Koninklijk Besluit, d. d. 2 Maart 1825, No. 73, verleend, en zulks voor den tijd van nog twaalf maanden, welk Rekwest door Zijne Excellentie den Heer Minister van Justitie (aan wien hetzelfde door Z. M. was gereenvoerd), is gesteld geworden in handen van de Eerste-Civiele Kamer van het Hoog Gerechtshof in 's Gravenhage; hetzelfde Hof, bij appointement in dato 16 November 1825, alvorens aan Z. M. te dienen van berigt, consideratiën en advies, den Suppliant, benevens allen deszelfs Creditoren, heeft geordineerd te compareren, op Woensdag den een en twintigsten December achtien honderd vijf en twintig, voor de Heeren **Mrs. H. E. N. E. M. A. N.** en **G. E. V. E. R. S.**, Raden in den Hove, als Commissarissen, die hun zullen hooren en den Hove rapport doen, met bijvoeging, dat, het zij dezelve Creditoren compareren dan niet, door het Hof zal worden geadviseerd, als bevonden zal worden te behooren, en voorts aan den Suppliant, hangende de deliberatiën van Z. M. den Koning, heeft verleend provisionele surcheance van betaling en van alle Rechtelijke vervolgingen.

Van het Rekwest, het Appointement en de Bijlagen, kan inmiddels lecture genomen worden, in 's Gravenhage, ten Kantore van **A. D. R. I. A. N. U. S. F. R. A. N. C. O. I. S. D. E. B. A. S.**, Procureur bij het Hoog Gerechtshof, en, te Arnhem, ten Kantore van **Mr. J. J. C. G. A. Y. M. A. N. S.**, Advocaat aldaar.

De te *Nijmegen* opgerigte Maatschappij van Onderlinge Verzekering, tegen verliezen van **RUNDEREN** en **PAARDEN**, onder het bestuur van de Heeren **D. VAN GUERIKE** en **A. VAN RAPPARD**, met den 1. December II. in werking gebragt zijnde, heeft de Ondergeteekende Correspondent van dezelve Maatschappij te Arnhem, de eer, zulks bij deze te berigten; zijnde de voorwaarden van deelneming, benevens alle verdere inrichtingen, bij hem te bekomen.

Ook is bij den Ondergeteekende gelegenheid tot deelneming in de **Brasselsche Brand-Assurantiën**.

H. VERWOERT.

J. C. FISCHER, Notaris te Edz, zal, op den 8. December 1825, voormiddags ten 10 ure, ten huize van den Kastelein **J. M. E. K. K. I. N. G.**, te Bunnik, publiek verkoopen:

35 Percelen extra zware **EIKENBOOMEN**, geschikt tot Bergroeden, mitgaders Timmerhout; staande op Vossenhol, onder Bunnik.

2 Percelen **WILGEN** en 2 Percelen extra zware **PEP-
PELS** aldaar. En

3 Percelen extra zware **EIKENBOOMEN**, aan de Haver-
landen aan den Dijkgraaf.

De aanwijzing zal geschieden door **DEER VAN ROEKEEL**, wonende op Vossenhol voornoemd.

† † † **ONDERWYS en OPVOEDING** voor den be-
† † schaaften stand, zoo in de voornaamste levendige en ge-
§ leerde Talen, als in de Geschiedenis-, Wis- en Aardrijks-
kunde, Godgeleerdheid, Wijsbegeerte en Zedekunde, vereenigd met
de meeste oplettendheid op alles wat den zedelijken en ligohamelijken
welstand kan bevorderen, wordt op zeer billijke voorwaarden aange-
boden voor een bepaald getal Jongelingen van de Protestantische Gods-
dienst, in een wel ingerigt Instituut, in de Provincie *Noord-Brabant*;
het Prospectus kan men bekomen, met vrachtyrij Brieven, bij de Boek-
handelaren **THIEME**, te *Zutphen*, *Arnhem* en *Nijmegen*; **PALIER EN
ZOO** te 's *Bosch*; **VAN WEELDEN** te 's *Hage* en **SCHOONEVELD EN ZOO**
te *Amsterdam*.

† § † De Gebroeders **AUGUST** hebben de eer te
† † berigten, dat zij, in het Hôtel van Brunswijk, met
† een schoon Assortiment **LAKENS** zijn uitgepakt.
Blijven niet langer dan tot den tienden December.

** Bij den Boekhandelaar **J. C. VAN KESTEREN**, te
Amsterdam, is van de pers gekomen en alom verzonden:

NIEUWE PROVINCIALE BRIEVEN, of *Brieven, geschreven door
een Provincie-Bewoner aan een zijner Vrienden, over de gebeurtenis-
sen van den tijd, à f 1:25. II. **BRIEVEN VAN SIDI MAHMUD**,
buitengewoon Gezant van den **BEY VAN TUNIS**, bij gelegenheid der
Krooningsplegtigheden van **KAREL X.**, **KONING VAN FRANKRYK**, à 75
Centen. Deze werkjes, in den vorm eener gestige Politieke Satijre
geschreven, leveren eene getrouwe en soberpinnige daargestelling van
den tegenwoordigen Staatkundigen en Zedelijken Toestand van *Frank-
ryk*, onder den invloed van het Ministerie en de Jezuiten, zoo wel
als eene vrijmoedige beoordeeling van het politiek stelsel, des Hofs en
der voornaamste Staatsmannen; met betrekking tot den heerschenden
geest des tijds, in het overige beschaafde *Europa*, ter behartiging van
alle vrienden van verlichting en liberale grondstellingen, in andere Rijk-
ken en Staten, waarip tevens gevonden worden, zeer belangrijke
stukken, ten opzichte van ons wezenlijk zoo gelukkig geregeerd wor-
dend *Koninkrijk der Nederlanden*; beide deze Werkjes kunnen niet
anders dan bij de voorstanders des *Vaderlands* welkom zijn.*

** Bij **H. C. A. THIEME**, te *Zutphen*, is van de Pers gekomen,
en alom tegen f 4 te bekomen:

HANDBOEK voor de Officiëren van het Korps *Ingenieurs, Mineurs
en Sappeurs*, door den Majoor-Ingenieur **J. D. PASIEUR**, eerste
Deel, met eene Plaat.

Een Werk, dat zich door deszelfs Titel genoegzaam voor de Officie-
ren van dat wapen aanbeveelt, en dat, om de bescheiden woorden
van den Schrijver te gebruiken, ook voor Officiëren van andere Wapen-
nen hier en daar iets nuttigs zal bevatten, en door *Ingenieurs* van den
Waterstaat, *Architekten* en *Aannemers* niet geheel zonder vrucht zal
worden geraadpleegd. Hetzelve is in groot octavo, op goed Papier en
met eene nieuwe Letter gedrukt, en zal met nog twee Deelen, die
spoedig zullen volgen, compleet zijn. — Voorts debiteert dezelve met
succes de volgende **WOORDENBOEKEN**, die alle in onze geleerde
Maandwerken bijzonder gunstig zijn beoordeeld: 1°. *Algemeen Woor-
denboek van Kunsten en Wetenschappen voor den beschaafden Stand
en ten behoeve des gezelligen levens, onder medewerking van een aantal
Vaderlandsche Geleerden bijeen verzameld*, door **G. NIEUWEN-
HUIS**. 2°. **J. T. BERGMAN**, *Handwoordenboek der Grieksche
Taal, ten dienste der Scholen*, 2 Deelen. 3°. **FRIESEMAN**, *Ne-
derduitsch-Lidj met Woordenboek en Grammatica, van de
Belgicum, ex majori Schelleraanso atubijle contractum, in unum atubij-
drosae juventutis*; voorzien met eene Voorrede van wijlen Professor
H. BOSSCHA. Deze twee Woordenboeken, met de grootste nauw-
keurigheid bewerkt, maken met elkander een schoon geheel uit, en
beiden zijn onmisbaar voor de studerende Jeugd. 5°. **NEUES DEUTSCH-
HOLLÄNDISCHES, UND HOLLÄNDISCH-DEUTSCHES HANDWÖRTERBUCH**,
Theile, 3te umgearbeitete und verbesserte aufgabe. 6°. **J. VOSMAER**,
*Apothekers Woordenboek, of uitvoerig zamenstel der Apothekerskunst
en daartoe voorbereidende Wetenschappen, in eene Alphabetische or-
de*, 1 Deel. 7°. *New Dictionary of the English and Dutch Lan-
guage*. In den Letterbode van 3 Januarij 1825, No. 1, wordt daarvan
gezegd: »Wij bevelen dit Woordenboek der aandacht van allen, die
» de Engelsche Taal beoefenen of willen aanleeren, met volle rucht-
» aan, waarop het ook ont deszelfs netten Druk, en goede uitvoering,
» gepaard met eenen matigen Prijs, aanspraak heeft.» 8°. **S. J. M.
VAN MOOCK**, *Nouveau Dictionnaire Français-Hollandais*. — Dit
Woordenboek, het volledigste, dat, volgens het oordeel van Deskundigen,
in ons Vaderland ooit verschenen is, prijst zich door correctheid,
goed Papier en matigen Prijs, van zelve aan. Hetzelve bevat 1300
Bladzijden, buiten Titel, Voorrede en Lijst van Inleekening; die
aanzienlijk is, is met eene fraaije Colofon Lijst in het grootste en
breedste 8vo-Formaat gedrukt, zoo dat op elke Bladzijde 76 dubbele
Regels staan; heeft 56,988 Hoofdwoorden, welke in alle mogelijke be-
teekenissen verklaard en met de noodige spreekwijzen voorzien zijn.

** Bij den Stads- en Kwartiers-Drukker **H. C. A. THIEME**,
Zutphen, wordt heden uitgegeven, en is mede te bekomen bij
HÖFFMAN, de **Wed. MELLINK** en **G. J. STARING**; voorts bij den **Uit-
GEVER** dezer, de Boekverkoopers **J. F. THIEME**, te *Nijmegen* en
CAMPAGNE, JR., te *Ziel*: De van ouds bekende **ZUTPHENSCH-
SCHRYF-ALMANAK**, bevattende, behalve den *Kalender* en wat daer-
toe behoort, eene *naauwkeurige*, naar officiële bescheiden opgaven,
te, **OPGAVE** van al de **MARKTEN** in deze Provincie en der oom-
naamste in de aangrenzende gewesten; de *Genealogie van het Konin-
lijk Huis*; een volledig *Naamregister van de Administratiën, Ju-
titiële en Finantiële Ambtenaren in de Provincie Gelderland*,
nevens eene *Alphabetische Naamlijst der onderscheidene Gemeen-
ten* in dezelve, met aanduiding waartoe dezelve, ten aanzien der on-
scheidene vakken van bestuur, behooren en *Opgave der Bevolking van
elke Gemeente, volgens de laatste telling van Julij 1825*; verder
*afgaan en aankomen der Posten en Bodens, het vertrek der Di-
gences, Wagens, Karren, Beurtschepen, enz.* Het geheel bij-
der nuttig en gemakkelijk; en als het ware een **DAGELYKS
HANDBOEK** voor elken Ambtenaar en Partikulier in deze Provincie.

**MAGAZYN VAN ST. NICOLAAS- EN NIEUWJAAR-
GESCHENKJES.**

Bij den Boekverkooper **G. A. THIEME**, te Arnhem,
wordt heden gratis uitgegeven: Een **CATALOGUS** van *Hoogduitsche
Fransche en Hollandsche ALMANAKKEN* en *KINDERBOEKJES*,
met een zonder Plaatj s; zeer geschikt, om, bij het aanstaande *St.
nicolaas- en Nieuwjaar-feest*, tot geschenkjes te dienen.